

DE
LANGE
KEIZER
KINDEROPVANG

PEDAGOGISCH WERKBOEK KDV HET PAARSE SCHAAP

Voorwoord

“Geen kind is hetzelfde en dat mag”

Ieder kind is uniek en heeft een eigen temperament en eigen persoonlijke kwaliteiten. Binnen dagverblijf “Het Paarse Schaap” staat het kind als individu centraal. Ieder kind heeft het recht te zijn zoals het is en in geborgenheid en veiligheid op te groeien tot een evenwichtig, harmonieus en zelfstandig individu. Elk kind maakt een ontwikkeling door in zijn eigen tempo. Hier krijgen de kinderen de tijd en de ruimte voor.

“Zelf ontdekken vanuit vertrouwen”

De kinderen moeten zich op ons dagverblijf thuis voelen, moeten kunnen terugvallen op een vertrouwde opvoeder en moeten vanuit die veilige omgeving de wereld om hen heen kunnen verkennen en leren omgaan met andere kinderen.

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen pedagogisch medewerk(st)ers, kinderen en de ruimte(s) waarin ze zich bevinden. Vaste PM-ers in een groep die zorgen voor een grote mate van continuïteit, zijn een belangrijke factor. Kinderen kunnen zich zo hechten aan bepaalde personen, waarmee ze vertrouwd raken en waarbij ze zich op hun gemak voelen. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen.

Het pedagogisch werkboek geeft richtlijnen en werkwijzen weer over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen, waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen, gewaarborgd kan worden binnen ons dagverblijf.

“Samen met de kinderen de wereld een beetje mooier maken”

Het pedagogisch werkboek dient echter ook om regelmatig na te denken over de wijze waarop we omgaan met kinderen binnen ons dagverblijf. Welke doelen streven we na en op welke wijze willen we die doelen nastreven? Zo hechten we grote waarde aan duurzaamheid, een groene omgeving en zorgzaam zijn voor elkaar en de wereld om ons heen. We beschouwen het dagverblijf als een ideale “minimaatschappij”. Door regelmatig te overleggen/vergaderen met leiding, pedagogisch medewerkers en ouders wordt de kwaliteit binnen ons kinderdagverblijf gewaarborgd. Kwaliteit staat binnen ons dagverblijf hoog in het vaandel.

Inhoud

Deel 1

Inhoud pedagogisch deel:

Voorstellen van locatie en doel pedagogisch werkboek

1. Vrijheid, grenzen & regels
2. Hoe ziet een dag eruit
(komen & gaan, voeding, slapen, zindelijkheid)
3. Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel
(omgaan met risico's, vies worden, buiten)
4. Individualiteit, eigenheid & samen
(emotionele veiligheid, sociale competenties, normen & waarden)
5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen
*(persoonlijke competenties, mentorschap, doorverwijzen naar officiële instanties, ,
ontwikkeling van het kind, wenselijk & niet wenselijk gedrag, ruzie, regels m.b.t. mijn & dijn)*
6. Bijzondere gebeurtenissen
(feesten)

Deel 2

Inhoud Informatief deel:

1. De locatie

2. Het team

- Vaste pedagogische medewerker op een groep
- Deskundigheidsbevordering
- Drie-uursregeling
- Achterwacht
- Vier-ogen principe

3. Kennismaking/wennen

4. Ruilen/extra dagen

5. Vrije en gesloten dagen

6. Privacy

7. Aansprakelijkheid

8. Ziektebeleid

- Geneesmiddelenverstrekking
- Medisch handelen
- Vaccinaties

9. Protocollen en richtlijnen

- Hygiëne
- Richtlijnen
- Protocollen

10. Ouderparticipatie

- Oudercontacten
- Oudercommissie

11. Wensen en klachten

12. Opmerkingen en aanvullingen

13. contactpersoon en informatie

Voorstellen locatie & Doel pedagogisch werkboek

Voor u ligt het pedagogisch werkboek van ons dagverblijf “Het Paarse Schaap”, welke toebehoort aan de kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft en De Lier.

Dagverblijf Het Paarse Schaap is een unieke locatie, gelegen op een boerenerf aan de rand van De Lier. We hebben anderhalve groep, dat betekent per dag 24 peuters. Er zijn dus twee stamgroepen met elk een eigen ruimte. Er is een vast dagritme op beide groepen. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we een heerlijke ontdektuin met ook verschillende speelhoeken voor verschillende soorten spel.

Het doel van het pedagogisch werkboek is om informatie te geven en onderwerpen te omschrijven die een beeld geven van de wijze waarop er op dagverblijf Het Paarse Schaap wordt gewerkt. Het geeft richtlijnen en werkwijzen weer, over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen gewaarborgd kan worden binnen ons dagverblijf, waarbinnen de kinderen zich kunnen ontwikkelen.

Dit pedagogisch werkboek geeft de praktische uitwerking weer van het pedagogisch beleidsplan en hoe wij daar op onze locatie mee omgaan. In het beleidsplan wordt een inhoudelijke visie gegeven op kinderopvang binnen onze kinderopvang organisatie en is te lezen op onze website www.delangekeizer.nl

Wat wij kinderen willen bieden, sluit aan bij wat Marianne Riksen- Walraven, hoogleraar Vroegkinderlijke Ontwikkelingspsychologie, de vier competenties van opvoeders noemt:

1. een gevoel van emotionele veiligheid bieden (door de omgeving en de pedagogisch medewerkers, door mogelijkheden en grenzen);
2. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties (alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod);
3. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties (samen spelen, samen zijn);
4. de kans bieden om zich waarden en normen, de ‘cultuur’ van een samenleving, eigen te maken; socialisatie (door een breed aanbod, feesten en door omgang met alle verschillende mensen en culturen om ons heen).

Verderop in het pedagogisch werkboek staat omschreven hoe wij in de praktijk aan deze uitgangspunten invulling geven.

Mocht u na het lezen van dit werkboek vragen, opmerkingen of ideeën hebben dan kunt u natuurlijk altijd contact opnemen met de locatiemanager of het management. Zij zullen hier altijd voor open staan.

HOE GAAN WE PEDAGOGISCH OM MET...

1. Vrijheid, grenzen & regels

1.1 Werken met stamgroepen. De kinderen bevinden zich in de bakfiets/bus en gedurende de eetmomenten in hun eigen stamgroep en in een eigen vaste ruimte. We hebben op Het Paarse Schaap 2 stamgroepen, Paars Schaap 1 deze vangt maximaal 16 kinderen op in de leeftijd 2 tot 4 jaar. En Het Paarse Schaap 2, deze vangt max 8 kinderen op van 2 tot 4 jaar ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)).

1.2 Kinderen mogen hun gang gaan en hun eigen bezigheden zoeken. Op dagverblijf Het Paarse Schaap werken we op een aantal momenten met het zogenaamde “opendeuren-beleid”. De twee groepen op dagverblijf Het Paarse Schaap bevinden zich in verschillende ruimtes binnen het kinderdagverblijf, waar ze een deel van de dag zelf kunnen kiezen waar en met wie ze willen spelen. Ze kunnen dus ook in de andere groep spelen met vriendjes uit de andere stamgroep, naar buiten of meedoen met een activiteit georganiseerd door een PM-er van de andere stamgroep.

1.3 Dagverblijf Het Paarse Schaap is zo ingericht dat kinderen zich op een veilige manier zelfstandig door het gebouw en de tuin kunnen bewegen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema’s waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Er zijn verstopplekjes zoals een tent van doeken binnen en plekjes in de tuin waar kinderen zich even terug kunnen trekken uit de groep, bv achter het bamboe in de tuin. Door openstaande deuren en de vele grote ramen in het gebouw is er goed zicht op de spelende kinderen, zowel binnen als in de tuin. En door de ramen in de openslaande deuren en het podium in de speelruimtes kunnen kinderen vrij naar buiten kijken en zich betrokken voelen bij wat er om hen heen gebeurt.

1.4 Grenzen en regels. De pedagogisch medewerkster creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Dit doen we door het gebruik van stamgroepen, vaste pedagogisch medewerkers, mentoren en een vast dagritme. De pedagogisch medewerkers zijn sensitief en reactief en stimuleren de autonomie van ieder kind. De pedagogisch medewerkers helpen het kind bij [het ontwikkelen van sociale en persoonlijke competenties \(uitgangspunt 2 en 3\)](#), door uit te leggen dat er sociale spelregels zijn en dat ze hun eigen grenzen en wensen aan mogen geven. Zo zullen ze het kind uitdagen om zelf jas en schoenen aan te doen. En stimuleren ze dat kinderen eerst zelf dingen uit proberen, zoals het oplossen van een kleine ruzie. Pas als het de kinderen niet lukt om samen tot een oplossing te komen zal de PM-er ingrijpen en zelf met een voorstel komen om de ruzie op te lossen. De PM-ers luisteren goed naar (non verbale) communicatie van de kinderen. [En leren de kinderen normen en waarden aan \(uitgangspunt 4\)](#), door zelf duidelijke grenzen aan te geven, waarbij ze steeds benoemen wat ze van een kind verwachten en leggen uit waarom iets niet mag/kan i.p.v. kinderen dingen simpelweg te verbieden.

2. Hoe ziet een dag er uit op dagverblijf Het Paarse Schaap

2.1 Een vaste dagindeling. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, de tafel dekken, het afruimen, de verschoonmomenten en het slapen gaan zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind. (Een veilige basis, uitgangspunt 1).

2.2 Een dag op Het Paarse Schaap. Om half 8 gaan wij open en start de eerste PM-er op De Rode Ridder. Om 8.00 begint de tweede PM-er. En de 3^e PM-er start om 8.30u. De kinderen beginnen de dag op de peutergroep met vrij spelen, terwijl de PM-er even met de ouders een overdracht hebben. Rond 9.00 vertrekken we met de bakfietsen naar dagverblijf het Paarse Schaap.

Op maandag zijn er 2 stamgroepen. Paarse Schaap 1 en Paarse Schaap 3.

Paarse Schaap 3 vertrekt met de bus vanuit Delft met 1 PM-er die start om 8.30u bij KDV Jan en Alleman.

Na aankomst spelen de kinderen vrij in de tuin of binnen in het dagverblijf tot het fruitmoment. Na het fruit eten, drinken en verschoon /toiletritueel kunnen de kinderen kiezen waar en waarmee zij willen spelen. Zij kunnen dan gebruik maken van de verschillende ruimten, de speelhoeken in de speelzaal, de serre of buiten in de tuin. Er worden diverse activiteiten aangeboden (bv rondje over de boerderij) en er wordt zoveel mogelijk buiten gespeeld. Daarna is het tijd voor de lunch. Er worden liedjes gezongen met de kinderen en met elkaar aan tafel brood gegeten en wat gedronken. Het verschoonen van de luiers en het toiletritueel gebeurt op vaste momenten van de dag, zo nodig wordt bij ontlasting en bij aangeven van het kind tussendoor natuurlijk ook verschoond. Na de lunch gaan de kinderen die nog slapen naar bed. Uit bed is er weer wat te eten en te drinken voor de kinderen. Na een laatste verschoonronde mogen de kinderen vrij spelen, meestal in de tuin. Rond 16.30 vertrekken de bakfietsen met de peuters naar KDV De Rode Ridder en op maandag vertrekt de bus naar Delft. De kinderen kunnen nog even rustig vrij spelen, terwijl de PM-ers de ouders te woord staan. Om 18.00 uur sluit Het Paarse Schaap en Jan en Alleman sluit om 18.30.

2.3 Komen en gaan. De kinderen kunnen gebracht worden tussen 7.30 en 8.45. Het brengen van een kind is een belangrijk deel van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van de ouder(s). Kinderen kunnen moeite hebben met het loslaten van de vertrouwde ouder. Na de overdracht van de ouder zal de pm-er het kind overnemen en samen met het kind de ouder uitzwaaien. Mocht een kind het afscheid moeilijk vinden zal de PM-er het kind proberen af te leiden. U als ouder kan het proces vergemakkelijken door het afscheid niet te rekken. Aan het eind van de dag kunnen de kinderen in de Lier weer opgehaald worden tussen 17.00u en 18.00u. De kinderen van Delft worden opgehaald tussen 17.00u-18.30u. De PM-er neemt de tijd om u op de hoogte te brengen van de gebeurtenissen van die dag omtrent uw kind.

2.4 Eten en drinken op dagverblijf het Paarse Schaaap. We houden ons aan vaste eetmomenten waarin de kinderen met hun eigen stamgroep in hun eigen ruimte aan tafel gaan ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Paarse Schaaap 1 en 2 eten samen in de grote ruimte. Paarse Schaaap 3 eet in de kleine ruimte. Eten en drinken is een sociaal moment, samen rond de tafel praten en lachen. We leren de kinderen dat samen eten leuk is. De kinderen helpen bij het tafel dekken, afruimen en smeren zelf hun boterham. Zo stimuleren we hun zelfstandigheid. Daarnaast biedt het kinderen de gelegenheid nieuwe ervaringen op te doen (proeven) en eigen smaken en behoeften te ontdekken ([Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#)). De PM-er blijft bij de kinderen aan tafel, begeleidt ze bij de maaltijd en heeft een voorbeeldfunctie. We stimuleren een gezonde ontwikkeling van het kind en stimuleren een gezond en gevarieerd eetpatroon. We gebruiken bij voorkeur biologische producten. De hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die de kinderen binnen krijgen proberen we te beperken. En we stimuleren het eten van voldoende vezels, o.a. door het aanbieden van volkorenbrood. ([Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4](#)). De kinderen drinken water, thee, melk, sojamelk of sterk verdunde diksap.

Slapen op het dagverblijf. Peuters op dagverblijf het Paarse Schaaap slapen op losse matrasjes, evt in overleg met ouders kan er een peuterbedje gebruikt worden. In overleg met ouders wordt gekeken of en hoe lang de kinderen kunnen blijven slapen. Er gaat 1 PM-er mee de slaapkamer in, ze volgt een vast ritueel om de kinderen naar bed te brengen: eerst allemaal een slaapzak opzoeken en aandoen, en daarna worden de kinderen door een vaste PM-er naar bed gebracht. ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). De PM-er blijft in de slaapkamer tot alle kinderen slapen, daarna worden de kinderen met de babyfoon in de gaten gehouden. Zodra een kind wakker is, wordt het uit de slaapkamer gehaald zodat de andere kinderen nog even door kunnen slapen.

Zindelijkheid. Zodra een kind bij ons op de groep komt stimuleren we het zindelijk worden door tijdens de verschoonrondes te vragen of het wil proberen op een potje of de wc te zitten. We vragen een kind of het op een potje wil, maar dwingen het niet. In overleg met ouders of als een kind zelf aangeeft graag zonder luier te willen spelen, zullen we het kind ook laten oefenen om te spelen zonder luier. We geven het kind bewust het vertrouwen dat het zonder luier kan spelen. Kleine ongelukjes zijn geen probleem, het hoort erbij, er is veel reserve kleding aanwezig op Het Paarse Schaaap. Als het wel lukt om op het potje of de wc te plassen/poeppen wordt het kind uitgebreid geprezen door de PM-er. ([Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#)),

3 Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel

3.1 Keuzevrijheid. We bieden dagelijks activiteiten aan, zowel voor de allerkleinsten als voor de groteren. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel willen nemen. Pedagogisch medewerkers zullen de kinderen stimuleren deel te nemen aan één van de activiteiten. Maar het is ook prima als kinderen zelfstandig in kleine groepjes spelen, bv in de tuin of bij het keukentje of de hut. Natuurlijk kan een kind soms geen behoefte hebben aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen. ([het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties, uitgangspunt 2 en 3](#)).

3.2 De activiteiten zijn gericht op zelfontplooiing van de kinderen, ze mogen zelf ontdekken en experimenteren. Creatieve activiteiten spelen een belangrijke rol in onze werkwijze. Kinderen worden van kleins af aan gestimuleerd zich uit te leven in creatieve uitspattingen. We stimuleren hen zelf dingen te maken en gaan daarbij uit van hun eigen creativiteit. De PM-ers maken geen werkjes voor de kinderen. De PM-ers stimuleren de kinderen zelf te ontdekken. Daarvoor bieden ze de kinderen diverse, vaak natuurlijke materialen aan (zoals klei, boomschors, schelpen en steentjes). En begeleiden hen alleen waar nodig om bv nieuwe technieken aan te leren zoals stempelen, rijgen en patronen maken ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#)).

3.3 Vies of nat worden bij de activiteiten is geen enkel probleem. Op dagverblijf het Paarse Schaaap vinden we het belangrijk dat kinderen dagelijks buiten komen, omdat ze het leuk vinden en omdat de buitenlucht gezond is. Buiten kunnen de kinderen eindeloos op ontdekkingsreis in onze tuin die ingericht is met zoveel mogelijk natuurlijke materialen. Kinderen kunnen hier lekker experimenteren met water en zand, stenen en boomstammen. Er zijn regenjasjes en laarsjes aanwezig, zodat kinderen ook bij regenachtig weer buiten kunnen spelen. Ook zijn er extra skibroeken voor kinderen die bij vorst toch graag buiten spelen. En er is ruim voldoende reserve kleding aanwezig om na afloop van een activiteit van kleding te wisselen als een kind te vies of nat geworden is.

3.4 Omgaan met risico's. In bijna elke ruimte binnen en buiten staat een trapje of podium, afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen die gebruik maken van deze ruimte. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op "veilige hoogte". Ook worden er kookactiviteiten georganiseerd waarbij de kinderen zelf groentes mogen kleinsnijden. De kinderen wordt geleerd hoe ze veilig met een mes of schaar om kunnen gaan. Maar nieuwe dingen leren gaat met vallen en opstaan. We gaan er daarbij van uit dat het leren omgaan met tegenslag en zelfs met pijn een belangrijk leermoment is voor kinderen. En dat de ervaring wanneer een kind geleerd heeft op een veilige manier van het trapje te klimmen of zelf groente kan snijden, het vertrouwen in eigen kunnen zal vergroten en daarmee het gevoel van eigenwaarde zal stijgen. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#))

3.5 Het spelmateriaal dat we aanbieden is zo veel mogelijk gericht op ontdekken en uitdagen. Het moet de fantasie van kinderen prikkelen. We bieden dus niet alleen kant-en-klaar speelgoed aan, maar ook bijvoorbeeld een grote kartonnen doos waar we met de kinderen een auto van maken, of een boot of een huis. Er zijn verkleedkleden, maar ook lappen. Zo kan een blauwe lap de ene keer de zee zijn, maar de dag daarna dienst doen als tent. We blijven op zoek naar nieuwe en uitdagende

materialen en niet zozeer naar speelgoed. De overige geboden activiteiten worden afgewisseld. Soms huren we mensen van buiten de organisatie in voor speciale activiteiten zoals yoga of een muziekactiviteit.

4. Individualiteit, eigenheid & samen

4.1 We bieden emotionele veiligheid, door o.a. een vaste dagindeling met steeds terugkerende rituelen. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, het afruimen, de verschoonmomenten en het slapen gaan zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Daarnaast luisteren we goed naar de wensen en grenzen van kinderen en nemen die serieus. We behandelen de kinderen met respect, maar vragen dat ook terug van de kinderen. Een voorbeeld hiervan is dat een kind soms geen behoefte heeft aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Samen spelen wordt wel gestimuleerd, omdat tijdens het samen spelen de sociale competenties geoefend worden. Zo wordt er regelmatig aan kinderen gevraagd wie hun vriendje is met wie ze graag samen spelen.

4.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie. PM-ers communiceren met de kinderen en stimuleren kinderen met elkaar te communiceren. Dit doen de PM-ers door het goede voorbeeld te geven en door gewenst gedrag te benoemen en stimuleren. “wat fijn dat je het zo netjes vraagt/ misschien moet je even vragen of je mee mag doen/ jullie kunnen ook samen met deze stiften doen/ als jij de bal tegen hem aanschopt doet dat pijn, daarom huilt hij nu”. Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. We begrijpen dat deze sociale competenties nog in ontwikkeling zijn, we zullen het kind nooit afkeuren om zijn gedrag als het fouten maakt. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken, door gevoelens van het kind en bv het andere kind waarmee het ruzie heeft te benoemen en aan te geven welk gedrag er wel verwacht wordt van het kind; “Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet fijn als hij de schep afpakt, hoe lossen we dat op?” ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

4.3 Normen en waarden. Bij dagverblijf Het Paarse Schaap worden de kinderen opgevangen in een groep. Ze hebben verschillende achtergronden en verschillende leeftijden. Ze leren van elkaar. Zo leren ze dat ze op hun beurt moeten wachten, dat je wacht met praten tot een ander uitgepraat is en stimuleren de PM-ers dat iedereen iets mag/kan zeggen aan tafel. We leren de kinderen dat je zorgzaam om moet gaan met elkaar, maar ook met het planten- en dierenleven om ons heen. Tijdens de rondes over het boerenerf staat het “zorgzaam zijn voor dieren” centraal. Er is aandacht voor verschillende achtergronden en gebruiken, deze worden benoemd. Ook in het personeelsbestand streven we naar diversiteit: Er zijn mannen en vrouwen, PM-ers van verschillende leeftijd, achtergrond en uiterlijk. ([Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4](#)).

We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof.

5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen.

5.1 Gelegenheid tot het ontwikkelen van ‘persoonlijke competentie’. Geen kind is hetzelfde en ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. We stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door ze te stimuleren in hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit omdat we geloven dat deze competenties kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. We doen dit door kinderen zelf de kans te geven te experimenteren en op onderzoek uit te gaan. Zo mogen ze eerst zelf proberen hun eigen jas aan te trekken, zelf ruzies op te lossen, zelf iets te zoeken. Pedagogisch medewerkers zijn er wel, letten wel op waar kinderen mee bezig zijn, maar geven het kind eerst zelf de kans voor ze eventueel ingrijpen, met suggesties komen, het kind helpen. Als het kind zelf tot oplossingen komt worden deze door de PM-ers benoemd. “Wat goed dat jullie deze ruzie zelf opgelost hebben/ wat knap dat je zelf je jas hebt opgehangen” etc. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, punt 2](#))

5.2 Omgaan met wenselijk en niet wenselijk gedrag. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken. De PM-er geeft daarbij aan wat zij van het kind verwacht i.p.v. dingen simpelweg te verbieden: “Ga maar op je billen zitten”, i.p.v. “niet staan op de bank”. Ieder moet zijn mening kunnen geven, de PM-ers luisteren naar de kinderen en nemen hun mening serieus en stimuleren ook dat kinderen naar elkaar luisteren. Er wordt niet geschreeuwd tegen de kinderen of veroordelend gepraat. Als kinderen iets bv goed op hebben geruimd of leuke ideeën hebben aangedragen wordt dit positief beloond met woorden, een aai over zijn bol of een leuke activiteit. Als een kind een ander pijn heeft gedaan wordt dit uitgepraat. Een kind is niet verplicht het woord sorry te zeggen als het niet uit zijn hart komt. Maar moet wel blijik geven dat hij snapt dat het niet goed is wat hij heeft gedaan. Dat kan ook d.m.v. een hand geven. De PM-ers helpen de kinderen door de gevoelens van het kind onder woorden te brengen: “Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet leuk dat hij de schep afgepakt heeft, hoe kunnen we dat oplossen?” We zullen bij grote onenigheid verzoeken om de kinderen elkaar even niet meer op te zoeken. Dit wordt altijd met de ouders gecommuniceerd ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

5.3 Regels met betrekking tot mijn en dijn. Mogen kinderen spullen van thuis meebrengen naar de opvang? Het mag wel maar heeft niet de voorkeur. Ze zijn zelf verantwoordelijk als het kwijt raakt. We stimuleren ze om het in hun tas te doen als ze er niet mee spelen.

5.4 Mentorschap. Alle kinderen hebben een mentor, dat is een vaste PM-er van de stamgroep die het kind regelmatig ziet. Bij het intake gesprek wordt aan de ouder verteld wie de mentor van het kind is en deze stelt zich voor aan de ouders en het kind. De mentor houdt het nieuwe kind in de groep extra in de gaten en maakt het kind duidelijk dat het altijd terecht kan bij de mentor. De mentor houdt ook in de Jaamo app de gegevens van het kind bij. ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Tijdens de haal en breng gesprekken is er extra aandacht voor de nieuwe ouders en het kind. Dagelijks worden de kinderen door de mentor en overige PM-ers geobserveerd, kinderen met opvallend gedrag of juist opvallend onopvallend gedrag worden besproken op de dag zelf tussen de PM-ers, tijdens de teamvergaderingen en met de ouders tijdens de haal en breng gesprekken. Indien nodig wordt er door de mentor van het kind een afspraak gemaakt met de ouders om zaken omtrent het kind te bespreken. Als ouders en/of de mentor zich zorgen maken over bv de ontwikkeling van het kind kan de mentor de ouders doorverwijzen naar de huisarts of het consultatiebureau. Verder zijn de PM-ers allemaal op de hoogte van de richtlijnen van de meldcode kindermishandeling. 1x per jaar biedt de mentor de ouders van het kind een voortgangsgesprek aan waar aan de hand van een observatieformulier de ontwikkeling van het kind besproken wordt. Op deze manier volgen wij de ontwikkeling van het kind. Bij vertrek naar de basisschool wordt in overleg met de ouders het laatste

observatieformulier mee gegeven om aan de school en aan de NSO over te dragen. De observaties worden sinds april 2021 geregistreerd in de Jaamo app.

6. Bijzondere gebeurtenissen

6.1 Verjaardagen. Als een van de kinderen jarig is wordt hij uitgebreid in het zonnetje gezet. Er wordt een feestmuts gemaakt, meestal door het kind zelf. Er wordt feest gevierd met beide stamgroepen samen in de grote speelzaal aan de grote tafel. De jarige mag (als hij dat wil) op de grote tafel zitten, te midden van alle kinderen en er worden feestliedjes gezongen. Daarna krijgt het kind een klein cadeautje en mag hij trakteren. We vragen ouders de traktatie klein en gezond te houden, b.v. een bekertje met fruit, rozijntjes of popcorn. Mocht de traktatie toch uit snoep bestaan wordt deze aan het eind van de dag aan de kinderen mee naar huis gegeven.

6.2 Geboorte broer of zus. Er verandert veel in het leven van een peuter als er een babybroertje of zusje geboren wordt. Ineens moet de peuter de aandacht van papa en mama delen met een klein baby'tje. Hoewel de meeste peuters ook heel erg trots zijn op hun broertje of zusje is het toch fijn om zelf ook even weer alle aandacht te krijgen op het dagverblijf binnen de vertrouwde groep kinderen. Daarom wordt er een gezellig feestje gebouwd, liedjes gezongen en eventueel mag er getrakteerd worden.

6.3 Kerst en Pasen. Deze feesten horen bij onze cultuur en daar zal dus ook aandacht aan besteedt worden op het dagverblijf. We versieren de speelruimte met Kerst samen met de kinderen met een kerstboom en er worden Kerstliedjes gezongen. En met Pasen wordt er meestal een Paastak versiert met door de kinderen gemaakte versierselen. Ook zijn er wat activiteiten die in het teken van Kerst/Pasen staan. We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof. Mochten er in de toekomst ook kinderen van andere geloofsovertuigingen de groep bezoeken zal ook aan hun culturele feesten aandacht besteedt worden, hierbij zou je kunnen denken aan het Suikerfeest.

6.4 Het Sinterklaasfeest. Ook aan het Sinterklaasfeest wordt aandacht besteedt op dagverblijf Het Paarse Schaap. Dit is ook een stukje van onze cultuur dat we graag op positieve wijze aan de kinderen doorgeven. Sint en zijn helpers komen niet op bezoek op het dagverblijf. Maar de speelruimtes zijn gezellig versiert met eigen gemaakte knutselwerken die passen bij het thema Sinterklaas. En de activiteiten worden aan het thema aangepast, zo is er regelmatig pietengym, worden er stoomboten gebouwd van blokken, kruidnootjes gemaakt en worden er talloze Sinterklaasliedjes gezongen.

Bovenstaande feesten en bijzondere gebeurtenissen horen bij onze cultuur. Samen aandacht schenken aan deze feesten zorgt voor een gezellige sfeer op de locatie en zorgt dat kinderen zich verbonden voelen met de groep/samenleving. Dit zie je bij ons terug doordat de activiteiten, de knutselwerken en de aankleding van de ruimtes aangepast worden naar de seizoenen en feesten die er zijn. Zo is er een gevarieerd aanbod aan activiteiten, passend bij de verschillende seizoenen/feesten.

(Het aanleren van normen en waarden, punt 4)

Deel 2 Informatief deel

1. De Locatie Het Paarse Schaap

Dagverblijf “Het Paarse Schaap”, behoort toe aan kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft en De Lier.

1.1 Dagverblijf Het Paarse Schaap

Het is een peuteropvang, gelegen op het erf van zorgboerderij Harteveld, aan de rand van De Lier. Het Paarse Schaap heeft 3 stamgroepen. Het Paarse Schaap biedt opvang aan maximaal 24 kinderen in de leeftijd 2 tot 4 jaar. Elke stamgroep heeft een eigen ruimte. Er is een vast dagritme op beide groepen. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we een heerlijke ontdektuin met ook verschillende speelhoeken voor verschillende soorten spel.

1.2 Onze groepen

Er zijn 2 (stam)groepen op het dagverblijf en gezamenlijk bevinden zich maximaal 24 kinderen per dag op Het Paarse Schaap met 3 PM-ers. In de Paarse Schaap 1 groep bevinden zich maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar (stamgroep in de kleine ruimte) en in de Paarse Schaap 2 maximaal 8 peuters van 2 tot 4 jaar (stamgroep in de grote speelruimte).

Op maandag is Paarse schaap 2 en Paarse Schaap 3 aanwezig. Paarse Schaap 2 heeft maximaal 16 kinderen en Paarse Schaap 3 heeft 8 kinderen.

De kinderen zitten in de bakfiets/bus en tijdens de eetmomenten in hun eigen groepsruimte. In de loop van de dag mogen de kinderen op onderzoek uit en kunnen zij van de verschillende ruimten op het dagverblijf gebruik maken, dus soms ook in de andere groepen spelen of even kijken bij eventueel broer of zus, het zogenaamde opendeuren beleid. Tussen de middag worden de kinderen van de stamgroepen die niet gaan slapen samengevoegd zodat er steeds 1 PM-er met pauze kan.

1.3 Inrichting van ruimtes en keuze vrijheid van kinderen

Voor meer info over het pedagogisch beleid zie ons pedagogisch beleidsplan. Op de locatie Het Paarse Schaap kunnen de kinderen naar hartenlust op ontdekkingsreis gaan in de tuin waar onder anderen een moestuin, 2 zandbakken en een zand/water terrein is. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. Er zijn ruimtes om te slapen, te eten en voor de verzorging van de kinderen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema's waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Zo staat er in bijna elke ruimte een trapje, een speelhuis of podium, afgestemd op de ontwikkeling van de kinderen die gebruik maken van deze ruimte. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op “veilige hoogte”. Zowel in de

ochtend als in de middag worden er verschillende activiteiten aangeboden binnen ons kindercentrum. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel wil nemen.

1.4 Overige ruimtes:

- Een peuter slaapruijnte met een flexibel aantal slaapplekken in de vorm van matrasjes op de vloer. Kan ook voor activiteiten gebruikt worden.
- Kleine speelruimte met o.a. een verkleedhoek, een voorleeshoek/bank en grote bouwblokken. Kan indien nodig ook omgebouwd worden tot extra slaapruijnte.

2. Het team

2.1. Vaste pedagogisch medewerkers op een groep

Wij hebben bij Het Paarse Schaap een vast team van 5 mensen, zodat de kinderen altijd een vertrouwd gezicht zien. Op Het Paarse Schaap zijn 2 stamgroepen: Paarse Schaap 1 en Paarse Schaap 2. Op maandag zijn er 2 stamgroepen: Paarse Schaap 1 en Paarse Schaap 3.

Per stamgroep zijn er niet meer dan 3 vaste PM-ers. Bij vakantie of ziekte van PM-ers kan van deze regel afgeweken worden. Wij werken uitsluitend met gekwalificeerde pedagogische medewerkers (groepsleiding) en met PM-ers in opleiding. Verder is er een locatiemanager aanwezig, die tevens een aantal dagen als PM-er op de groep werkt. Van de PM-er wordt verwacht dat zij stimulerend en uitnodigend is. De pedagogisch medewerkster gaat uit van de kwaliteiten en de mogelijkheden van het kind en niet van zijn/haar eigen wensen en mogelijkheden. De pedagogisch medewerkster creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten. Verder is er een chauffeur als ondersteunende medewerker. Op het administratiekantoor van de Lange Keizer werken ook administratieve krachten, zij zijn o.a. verantwoordelijk voor de kindplanning, facturering en personeelszaken.

2.2 PM-ers in opleiding

Er zijn regelmatig stagiaires en/of PM-ers in opleiding aanwezig op Het Paarse Schaap. De stagiaires hebben dezelfde taken als de PM-ers, maar voeren deze taken wel uit onder begeleiding en supervisie van een stagebegeleidster. De stagebegeleidster is een vaste PM-er die veel samenwerkt met de stagiaire of PM-er in opleiding en wekelijks de leerdoelen en de ontwikkeling van de stagiaire/ PM-er in opleiding bespreekt. De specifieke taken verschillen per stagiaire dit is afhankelijk van de onderwijsinstelling en het leerniveau.

2.3 Deskundigheidsbevordering

Voor alle medewerkers is er een persoonlijk opleidingsplan. Dit kan onder meer een training voor taal zijn, de jaarlijks herhaalde kinder-EHBO en/of BHV-training. Ook hebben de PM-ers in het najaar van 2018 tot begin 2019 de “oog voor interactie” training gevolgd.

2.4 Drie-uursregeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang kan worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kind ratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Dagverblijf Het Paarse Schaap heeft dit als volgt ingedeeld:

07.30 tot 08.00	- 1 PM-er is aanwezig .
Vanaf 08.00	- Tweede PM-er is aanwezig.
Vanaf 08.30	- Derde PM-er is aanwezig. Op de maandag start de 3 ^e PM-er vanuit Delft.
12.45 tot 14.45	-Slaaptijd kinderen. De 3 PM-ers wisselen elkaar af met hun pauze, max 1 tegelijk met pauze, waar nodig kortere pauzetijden.

Pedagogisch werkboek KDV Het Paarse Schaap 2023

17.00 tot 17.30
17.30 tot 18.00

-PM-er draait alleen de (bijna) complete groep op Rode Ridder
-Groep is half bezet, dit wordt bijgehouden, er is 1 PM-er aanwezig op KDV de Rode Ridder

Dit houdt in dat van 8.00 tot 8.30 en van 17.00 tot 17.30 en tijdens de slaaptijd van 12.45 tot 14.45 1 PM-er minder op de groep aanwezig is.

Er is per 1 juli 2023 een verandering in de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang.

We mogen afwijken van de 3 uursregeling, mits we de kwaliteit en onze pedagogische afweging kunnen verantwoorden.

We zullen ten alle tijden zorgen dat er voldoende aandacht is voor de kinderen, bijvoorbeeld door 1 iemand aan te wijzen die dan zich volledig richt op de kinderen en los is van andere taken en/of werkzaamheden.

Op de woensdagen is er 1 groep, dan wordt er gewerkt met twee beroepskrachten die elkaar afwisselen tijdens hun pauze.

Zij mogen dan het pand niet verlaten, dit in verband met de veiligheid van de kinderen.

3. Kennismaken en wenprocedure

Enkele maanden voor het kind start op het Paarse Schaap krijgen de ouders via een mail een “welkomstbrief”, hierin staat alvast een heleboel informatie over openingstijden, starten in Delft of De Lier, de ouderapp, wat er mee genomen moet worden op de eerste dag enz. Enkele weken voor de eerste dag nemen we telefonisch contact op met de ouder(s) over een intake gesprek en wendagen. Het heeft onze voorkeur dat ouders de eerste 2 dagdelen dat een kind komt wennen hij/zij door de ouders om 9.30 gebracht worden naar het Paarse Schaap. Dit zodat het kind niet gelijk met “vreemden” in de bus/bakfiets mee op reis wordt genomen. Ouders krijgen dan die eerste dag/ochtend een rondleiding/intake op het dagverblijf en maken kennis met de pedagogisch medewerkers op de groep.

4. Extra dagen

Zie onze website: naar het kopje “ouderportaal”.

<https://delangekeizer.nl/ouderportaal/>

5. Vrije /gesloten dagen

Zie onze website: <https://delangekeizer.nl/over-ons/open-dicht/>

6. Regels en afspraken omtrent privacy

Voor meer informatie zie onze website: <https://delangekeizer.nl/privacyverklaring/>

7. Aansprakelijkheid

Kinderopvang De Lange Keizer heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven. Kinderen dienen W.A. verzekerd te zijn.

8. Ziektebeleid

Zie Beleidsplan gezondheid en veiligheid

9. Protocollen en richtlijnen

Zie Beleidsplan gezondheid en veiligheid

10. Ouderparticipatie

10.1. Ouderparticipatie

Om te zorgen voor een goede afstemming tussen thuis en het kinderdagverblijf zijn goede oudercontacten belangrijk. Daarom zijn er een aantal vaste momenten waarop er overleg is tussen ouders en groepsleiding. Ook wordt er via de Jaamo app met elkaar gecommuniceerd.

10.2. Oudercontacten

U geeft een deel van de opvoeding en verzorging van uw kind uit handen op het dagverblijf. De PM-er neemt een grote verantwoordelijkheid op zich door dit van u over te nemen. Het is dus heel belangrijk dat u uw kind met een goed gevoel achterlaat.

Daarbij is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de dagelijkse gang van zaken en zich op die manier betrokken voelt bij kinderdagverblijf Het Paarse Schaap. Zo voelt een ieder, ouders /verzorgers en kinderen, zich thuis bij het kinderdagverblijf.

Wij proberen dit op de volgende manieren te bewerkstelligen:

- Ieder kind heeft een vaste mentor.
- Vlak voor de plaatsing krijgen ouders een intakegesprek met de locatiemanager (zie hoofdstuk kennismakingsgesprek).
- Daarna krijgen zij gelegenheid kennis te maken met de mentor van het kind, de PM-ers en de leefruimte. Hier worden het contact met de PM-ers gelegd en wordt er geluisterd naar de wensen van de ouder.
- Dagelijkse breng- en haalgesprekken
- Met regelmaat ontvangt u een nieuwsbrief/blog per mail/ouderapp, hierin staan alle nieuwtjes en belangrijke zaken vermeld. Zijn er belangrijke zaken tussendoor, dan krijgt u een aanvullende nieuwsflits.
- Er vind jaarlijks een groot feest plaats in het najaar. Ook broertjes en zusjes zijn van harte welkom op dit feest. Het geeft iedereen de gelegenheid even een kijkje te nemen op de locatie Het Paarse Schaap.
- Ouders kunnen via de Jaamo app berichten sturen. Deze worden via de Jaamo app beantwoord door een PM-er of de manager. Ook de foto's worden in de Jaamo app met de ouders gedeeld.
- Tot slot zijn er eens per jaar de voortgangsgesprekken, de zogenoemde tien-minuten-gesprekken. Tijdens dit gesprek tussen mentor en ouder van het kind wordt er ingegaan op de ontwikkeling van het kind aan de hand van een observatieformulier.

10.3. Oudercommissie

De oudercommissie van Het Paarse Schaap behartigt de belangen met betrekking tot de opvang van uw kind/kinderen en vertegenwoordigt de ouders. Voor meer informatie zie:

<https://delangekeizer.nl/over-ons/oudercommissies/>

De oudercommissie is te bereiken via het volgende e-mailadres: oc-paarseschaap@delangekeizer.nl

11. Wensen en klachten

Zie ons klachtenbeleid op de website <https://delangekeizer.nl/klachten/klachtenreglement-ouders/>

12. Opmerkingen en aanvullingen

Het feit dat dit pedagogisch werkboek af is, betekent niet dat er geen veranderingen kunnen plaatsvinden in ons werken met de kinderen. Wij zullen bewust blijven nadenken en eventuele veranderingen die we opmerken of aankaarten serieus nemen en met z'n allen bekijken wat we ervan vinden en wat we er mee willen doen.

Als dit invloed heeft op onze visie, gaan we het pedagogisch beleid opnieuw bekijken en eventuele veranderingen in het pedagogisch beleid invoeren. Zo blijven we bezig met het vormen van een zo goed mogelijke visie/situatie waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

13. Contactinformatie

Voor vragen omtrent het pedagogisch werkboek van de dagverblijf het Paarse Schaaap kunt u terecht bij:

Sonja Sonneveld

Adjunct locatie manager van Het Paarse Schaaap

Groeneveld 2

2636AL Schipluiden

T: 06 – 10487655

Bereikbaar op ma, di, en do en vrijdag van 8:30 uur tot 18.00 uur.